

Voorbeelden van Gods zwijgen

Het kan misleidend werken wanneer we Bijbelse geschiedenissen of de levensloop van mensen lezen in het Oude Testament, zonder daarbij te letten op de aangegeven leeftijden. We lezen het verhaal door en alles lijkt mooi op elkaar te volgen. Maar is dat ook zo? Want we moeten er rekening mee houden dat er vaak niets of bitter weinig gezegd wordt over heel wat jaren.

Zo kende Abraham verschillende periodes in zijn leven waarin God zweeg. God had tot Abraham gesproken in Mesopotamië (Gen. 12:1-3, Hand. 7:2-3). Daarop vertrok Abraham, onder impuls van zijn vader Terach (Gen. 11:31). Hij strandde echter in Haran, nog niet halverwege (Gen. 11:31, Hand. 7:4). Pas na de dood van zijn vader trok Abraham verder naar het land Kanaän. Pas wanneer hij daar aangekomen is verschijnt de Heer opnieuw aan hem (Gen. 12:7). Vele jaren zaten daartussen, een exacte berekening is niet mogelijk. Daarna volgen er enkele ontmoetingen tussen God en Abraham. Een volgende stilte van maar liefst dertien jaar, vinden we na de geboorte van Ismaël. Abraham was zesentachtig jaar oud toen Ismaël geboren werd (Gen. 16:16). Pas wanneer Abraham negenennegentig jaar oud was verscheen de Heer opnieuw aan hem (Gen. 17:1).

Een ander voorbeeld vinden we bij Isaäk en Rebekka. Ze trouwden toen Isaäk veertig jaar oud was (Gen. 25:20). Er bleken geen kinderen te komen, wat voor Isaäk en Rebekka ongetwijfeld een van hun voornaamste verlangens was. Daarom bad Isaäk voor Rebekka, de Heer liet zich verbidden en zij werd zwanger (vs. 21). We lezen dit zomaar in een enkel vers, terwijl hier een periode van twintig jaar overheen gaat. Zijn zonen, Jakob en Esau, werden immers pas geboren toen Isaäk zestig jaar oud was (vs. 26). Al die tijd gaf God geen antwoord, maar zweeg.

Er vallen nog meer voorbeelden uit het Oude Testament aan te halen. Wat met de vierhonderd en dertig jaar dat de nakomelingen van de aartsvaders in Egypte waren (Gen. 12:41)? Ook zij kenden de beloften, maar die leken maar niet vervuld te worden. Wat met al die keren in het boek Richteren dat er periodes (jaren) van stilte van Gods zijde waren? Ook de psalmisten David (Ps. 10:1, 13:2, 28:1) en Asaf (Ps. 83:1) spreken over het zwijgen van God. En wat met de vierhonderd jaar tussen het Oude en het Nieuwe Testament zonder profeten, terwijl ook toen verlangend werd uitgezien naar de Messias? Maar God zweeg.

‘God antwoordt!’ is de titel van een artikel in het eerste nummer van ‘Focus op de Bijbel’, dat ging over het boek Job. Tussen de regels door liet de schrijver meteen ook weten dat God niet altijd onmiddellijk antwoordt. Soms zwijgt God, soms blijft het gewoon stil. Veel gelovigen zullen wel eens of wel vaker geconfronteerd zijn met het zwijgen van God. Dat is knap lastig en wat moet je ermee? Ondergetekende beweert niet de antwoorden te hebben, maar slechts enkele verkennende stapjes te zetten.

• door Kris Tavernier

ALS GOD ZWIJGT ...

Ook in het Nieuwe Testament komen we periodes van Gods zwijgen tegen. Paulus zelf moet zeggen dat hij en zijn medewerkers soms om raad verlegen waren of geen uitweg zagen (2Kor. 4:8). Dat impliceert dat God kennelijk niet altijd meteen antwoordde. Hij was soms onrustig, zelfs met een geopende deur van de Heer, en God antwoordde niet meteen (2Kor. 2:12-13). Ook werd hij weleens gehinderd in zijn bedoelingen om ergens het evangelie te verkondigen terwijl hij niet wist waarom en zonder dat God hem dat meteen duidelijk maakte (Hand. 16:6-9).

Antwoorden en verklaringen

Wat zouden we toch graag antwoorden willen geven en verklaringen formuleren om de redenen van Gods zwijgen te achterhalen en te verklaren, om de wegen van God bloot te leggen, om het handelen van God te begrijpen. En in sommige van de aangegeven voorbeelden kunnen we dat misschien ook wel. Soms is het echter verstandiger om te zwijgen. We zouden ons wel eens ernstig kunnen vergissen, zoals de drie vrienden van Job. Ons eigen denken over Gods handelen zou immers het antwoord bepalen dat we proberen te geven, zoals dat bij hen het geval was. Echter: ‘Want mijn gedachten zijn niet uw gedachten en uw wegen zijn niet mijn wegen, luidt het woord des Heren. Want zoals de hemelen hoger zijn dan de aarde, zo zijn mijn wegen hoger dan uw wegen en mijn gedachten dan uw gedachten’ (Jes. 55:8-9). Uiterste voorzichtigheid is dus geboden.

Voor de Bijbelse voorbeelden zouden we ons, na ernstig schriftonderzoek, nog aan enige duiding kunnen wagen. We willen er immers uit leren. Maar wat wanneer we zelf of mensen uit onze directe omgeving geconfronteerd worden met het zwijgen van God? Dan doen we er vaak het verstandigst aan om traag en voorzichtig te zijn bij het aanwijzen van oorzaken of het trekken van conclusies. Het is verleidelijk om een Bijbels voorbeeld toe te passen op een actuele situatie, met mogelijke foute conclusies tot gevolg.

Enkele adviezen

Gods zwijgen kan voorkomen in diverse situaties. Deze adviezen zijn dan ook niet altijd nuttig voor elke situatie.

* Onderzoek of er in uw leven een oorzaak te vinden is voor Gods zwijgen (vgl. Klaagl. 3:40), zoals wellicht bij Abraham het geval was nadat hij gestrand was in Haran of nadat hij tot Hagar gegaan was. Soms blijft God stil, opdat wij weer naar Hem zouden verlangen en Hem zouden zoeken (vgl. Hos. 5:15).

* Denk niet dat God niet met u verder wil, het tegendeel wordt immers bewezen in al de geciteerde gevallen. Maar op Gods tijd, want soms zijn we nog niet klaar voor het werk dat Hij ons te doen wil geven en moeten we eerst nog verder gevormd en gevoed worden.

* Weet en geloof dat God het beste met u voorheeft, Hij houdt van u. God is wijs in al zijn doen, en ook in al zijn laten. Hij beveelt zijn engelen om ons te behoeden op onze wegen (Ps. 91:11), zij worden

God is steeds aanwezig maar niet altijd merkbaar

uitgezonden ten dienste van hen die het heil zullen beërven (Hebr. 1:14). Dat betekent niet dat u geen moeilijkheden of problemen kunt hebben, dat u geen verdriet zult kennen of er voor u geen vervolging kan zijn. Het betekent dat God zijn oog heeft op ons leven. * Blijf volharden in het bidden, zoals Isaäk. We mogen God blijven vragen om ons duidelijkheid te geven (vgl. Ps. 25:4). Het zou immers ook kunnen dat Hij wel spreekt, maar dat wij Zijn stem niet verstaan, zoals dat bij de jonge Samuël het geval was (1Sam. 3). Aanvaard echter ook dat God soms geen duidelijkheid geeft. Een goede vriend van mij is ontslapen op dertigjarige leeftijd terwijl hij ijverig was voor God. Velen hebben zich afgevraagd waarom, maar er is geen antwoord.

* Trek geen overhaaste conclusies alsof Gods zwijgen altijd meteen ook een antwoord is. We kunnen God niet voor het blok zetten door te stellen 'Heer, als U nu niet antwoordt, dan ...', en dat daarna dan uitspelen tegen God. God hoeft zich niet aan ons te verantwoorden. We moeten ook leren dat God ons niet bij elke stap een wegwijzertje zal geven. Toen mijn kinderen amper konden lopen hield ik steeds hun handje vast, nu niet meer. Hij behandelt ons naar de mate dat wij geestelijk gegroeid zijn en vertrouwd zijn met zijn Woord en zijn wil. In sommige situaties verwacht Hij dat wij zelf weten wat wij moeten doen, doordat wij Hem en zijn Woord kennen. En ook, Gods weg met ons is niet als een treinspoor maar als een snelweg met verschillende rijvakken. Hij geeft ons ruimte in onze wandel met Hem en Hij kan daar gerust mee omgaan. Dat houdt het risico in dat we wel eens een verkeerde afrit kunnen nemen (er is gelukkig steeds weer een oprit), maar God bestuurt ons nu eenmaal – en gelukkig – niet als robots.

* Blijf trouw in het danken, eren, aanbidden, gehoorzamen, volgen en dienen van God. Hij is het alles waard, in alle omstandigheden. Soms is ons gevoel het daar misschien niet mee eens, dat kan. Dan kunnen we onze volharding en onze liefde tonen door het toch te doen. Laat het zwijgen van God geen aanleiding zijn om minder voor Hem te gaan, om meer je eigen weg te gaan.

Een persoonlijk slotwoord

Misschien laat dit artikel wel meer vragen achter dan dat het een antwoord is. Zelf heb ik al verschillende periodes gekend in mijn leven waarbij God stil bleef. Ik heb vragen gesteld waar ik nooit een antwoord op heb gekregen. Ik heb een tijd gekend waarin de Bijbel als een gesloten boek was. Het is knap lastig. Maar precies door die worstelingen heen heb ik belangrijke geloofslessen geleerd. En wees gerust: God blijft niet zwijgen.